

5. gr.

Starfslaun skulu veitt listamönnum til hálfis eða eins árs, til þriggja til fimm ára. Miða skal við að fjórðungur heildarstarfslauna verði að jafnaði veittur til listamanna sem taka laun í meira en eitt ár.

Starfslaun miðast við lektorslaun II við Háskóla Íslands eins og þau eru á hverjum tíma. Starfslaunaþegar skulu vera á skrá hjá Stjórn listamannalauna og fá greitt mánaðarlega. Starfslaunaþegar skulu eiga kost á aðild að söfnunarsjóði lífeyrisréttinda og stendur stjórn listamannalauna skil á iðgjaldshluta þeirra ásamt mótframlagi sínu. Kjósi starfslaunaþegi svo, geta iðgjaldagreiðslur runnið til annars lífeyrissjóðs. Þá getur greiðsluþegi og valið að um starfslaun hans og lífeyrissjóðsframlag vegna þeirra fari samkvæmt reglum um þá sem stunda sjálfstæða starfsemi sbr. 4. gr. laga nr. 35/1991.

Þeir sem njóta starfslauna skulu ekki gegna öðru föstu starfi meðan þeir fá greidd starfslaun og skulu þeir skila skýrslu um störf sín á starfslaunatímanum.

6. gr.

Áður en til úthlutunar starfslauna kemur úr Listasjóði skal stjórn listamannalauna taka frá þann hluta fjárveitingarinnar sem ætlaður eru til greiðslna til þeirra, sem notið hafa listamannalauna undanfarin ár samkvæmt ákvörðun úthlutunarnefndar Alþingis sbr. 3. mgr. 3. gr. þessarar reglugerðar og til greiðslu náms- og ferðastyrkja.

Helmingur starfslauna úr Listasjóði skal veittur leikhúslístaþólki s.s. leikurum, leikstjórum, listdönsurum, danshöfundum, óperusöngvurum og leikmyndahönnuðum. Stjórn listamannalauna er heimilt að leita sér sérfræðilegrar ráðgjafar við úthlutun starfslauna úr Listasjóði.

7. gr.

Er úthlutunarnefndir hafa lokið störfum skulu þær senda Stjórn listamannalauna niðurstöður sínar til afgreiðslu. Stjórn listamannalauna skal árlega taka saman skýrslu um starfsemi sjóðanna, sem skal geyma endurskoðaðan ársreikning og skrá um úthlutanir úr sjóðunum. Skýrsla þessi skal send menntamálaráðuneytinu og Bandalagi íslenskra listamanna.

8. gr.

Reglugerð þessi er sett samkvæmt heimild í 12. gr. laga um listamannalaun nr. 35/1991 og öðlast þegar gildi. Við gildistöku reglugerðar þessarar falla úr gildi reglur um starfslaun listamanna nr. 165/1969 og reglugerð um Launasjóð rithöfunda nr. 437/1979.

Menntamálaráðuneytið, 27. janúar 1992.

Ólafur G. Einarsson.

Knútur Hallsson.

REGLUGERÐ

um Byggðastofnun.

I. KAFLI

Hlutverk.

1. gr.

Byggðastofnun er sjálfstæð stofnun í eigu íslenska ríkisins og heyrir undir forsætisráðherra.

2. gr.

Hlutverk Bygðastofnunar er að stuðla að þjóðfélagslega hagkvæmri þróun byggðar í landinu. Aðgerðir hennar skulu miða að því að styrkja og efla byggð í landinu, sem fái staðist til lengdar og þar sem rekin er fjölbætt atvinnustarfsemi og þjónusta.

3. gr.

Bygðastofnun fylgist með þróun byggðar í landinu. Í starfi sínu skal stofnunin fylgja eftir stefnumarkandi áætlunum í byggðamálum, sem Alþingi hefur samþykkt. Stofnunin getur gert eða látið gera áætlanir um þróun byggðar og atvinnulífs í þeim tilgangi að treysta búsetu og atvinnu í byggðum landsins.

Í samræmi við hlutverk stofnunarinnar veitir hún lán eða annan fjárhagslegan stuðning í því skyni meðal annars að bæta aðstöðu til búsetu í einstökum byggðarlögum og koma í veg fyrir að óæskileg byggðaröskun eigi sér stað eða lífvænlegar byggðir fari í eyði.

II. KAFLI

Stjórn.

4. gr.

Stjórn Bygðastofnunar skal skipuð 7 mönnum kosnum hlutfallskosningum á Alþingi að afstöðnum almennum þingkosningum. Kosnir skulu jafnmargir varamenn. Forsætisráðherra skipar formann og varaformann úr hópi hinna þingkjörnu stjórnarmanna. Formaður stjórnarinnar boðar hana til fundar. Á stjórnarfundum ræður afl atkvæða. Forsætisráðherra ákveður þóknun stjórnarinnar.

5. gr.

Verkefni stjórnar Bygðastofnunar eru meðal annars þessi:

1. Að ráða forstjóra.
2. Að ákveða starfsskipulag stofnunarinnar að því leyti sem það hefur ekki verið gert í reglugerð.
3. Að ákveða starfsáætlun fyrir stofnunina til eins árs í senn, þar á meðal hverjar byggðaáætlanir skuli gerðar á vegum hennar. Starfsáætlun skal endurskoða á árinu eftir því sem þurfa þykir.
4. Að ákveða rekstraráætlun fyrir stofnunina til eins árs í senn.
5. Að fjalla um allar byggðaáætlanir sem gerðar eru á vegum stofnunarinnar eða lagðar eru fyrir stjórnina til samþykktar.
6. Að fjalla um skýrslur stofnunarinnar um starfsemi hennar.
7. Að taka ákvarðanir um lántöku, sbr. 16. gr. laga 64/1985.
8. Að setja reglur um lánakjör stofnunarinnar.
9. Að taka ákvarðanir um veitingu lána og ábyrgða, svo og óafturkræf framlög, sem stofnunin veitir í samræmi við lög og reglugerð þessa.
10. Að taka ákvarðanir um málefni atvinnutryggingadeildar og hlutafjárdeildar sbr. nánar ákvæði í 10. og 11. gr. þessarar reglugerðar.

Í upphafi hvers árs skal stjórn Bygðastofnunar, að fenginni tillögu forstjóra, samþykkja áætlun um starfsemi stofnunarinnar á viðkomandi ári. Áætlun þessi skal vera í þrem hlutum: Starfsáætlun, rekstraráætlun og heildarútlánaáætlun. Ofangreindar áætlanir skulu sendar forsætisráðherra til kynningar eigi síðar en 15. febrúar ár hvert.

Í starfsáætlun skal fjallað um þau verkefni sem stjórn stofnunarinnar vill að unnið sé að og ekki teljast til venjubundinna verka. Forstjóra er heimilt að ákveða að unnið sé að verkefnum sem ráðherra óskar eftir að stofnunin taki að sér fyrir ráðuneyti sitt eða önnur ráðuneyti. Sérfræðialit stofnunarinnar skulu unnin á ábyrgð forstjóra og viðkomandi sérfræðinga enda skal tekið fram að svo sé.

Í rekstraráætlun skal koma fram m.a. hvaða tekjur stofnunin hefur til ráðstöfunar á árinu en það eru m.a. þau framlög sem hún fær á fjárlögum hverju sinni að viðbætti þeirri ávöxtun sem hún hefur af fjármunum sínum. Þar skal einnig koma fram hvernig þeim tekjum skal ráðstafað m.a. í rekstur stofnunarinnar, kostnaðarþátttöku vegna atvinnuráðgjafa, framlög til átaks- og þróunarverkefna, aðrar styrkveitingar og ráðstöfun á afskriftarreikning til að mæta áhættu í útlánunum og ábyrgðum.

Í heildarútlánaáætlun skal vera stefnumörkun fyrir útlán, ábyrgðir, hlutafjárþátttöku og styrkveitingar stofnunarinnar. Í tillöggunni skal móta stefnu um þá landshluta og atvinnugreinir sem stofnunin mun beina aðstoð sinni til á árinu. Þar skal m.a. koma fram með hvaða hætti aðstoðin skal veitt, hvaða tilefni réttlæti aðstoð og með hvaða skilyrðum aðstoðin skuli veitt. Þar skulu einnig vera þær vinnureglur um veitingu aðstoðar sem þurfa þykja. Stefnumörkunin skal vera í samræmi við stefnumarkandi áætlun í byggðamálum sem Alþingi hefur samþykkt sbr. 12. gr. þessarar reglugerðar.

6. gr.

Stjórn Byggðastofnunar skal við afgreiðslu lána, ábyrgða, óafturkræfra framlaga og aðrar ákvarðanir sínar gæta jafnræðis milli aðila sem eru í sömu eða sambærilegri aðstöðu. Þess skal sérstaklega gætt að fyrirgreiðsla stofnunarinnar til fyrirtækja og einstaklinga raski ekki samkeppnisástöðu annarra atvinnufyrirtækja á landsbyggðinni.

III. KAFLI

Forstjóri.

7. gr.

Stjórn Byggðastofnunar ræður forstjóra til að annast daglega stjórn stofnunarinnar. Ráðning forstjóra miðast við 6 mánaða gagnkvæman uppsagnarfrest.

8. gr.

Verkefni forstjóra Byggðastofnunar eru meðal annars þessi:

1. Að stjórna daglegum rekstri stofnunarinnar.
2. Að gera tillögur til stjórnar um starfsskipulag stofnunarinnar.
3. Að gera tillögur til stjórnar um áætlanagerð á vegum stofnunarinnar.
4. Að gera tillögur um afgreiðslu á byggðaaætlunum sem lagðar eru fyrir stjórn stofnunarinnar.
5. Að gera tillögur um árlega heildarútlánaáætlun, svo og tillögur um veitingu einstakra lána, ábyrgða og óafturkræfra framlaga stofnunarinnar.
6. Að ráða stofnuninni starfsfólk innan ramma fjárhagsáætlunar. Stjórn stofnunarinnar skal staðfesta ráðningu helstu starfsmanna samkvæmt nánari ákvörðun stjórnarinnar.
7. Að hafa yfirumsjón með atvinnuþryggingadeild og hlutafjárdeild (sbr. nánar ákvæði í 10. og 11. gr. þessarar reglugerðar).

IV. KAFLI

Skipulag.

9. gr.

Starfsemi á aðalskrifstofu Byggðastofnunar skal auk skrifstofu forstjóra skiptast í eftirtalin svið:

- a) Rekstrarsvið annast m.a. rekstur stofnunarinnar, bókhald, útborganir og innheimtu lána ásamt gerð rekstrar- og greiðsluáætlana.
- b) Þróunarsvið annast m.a. úrvinnslu upplýsinga um þróun byggðar og hefur umsjón með gerð byggðaaætlana, úttektum og öðru þróunarstarfi.
- c) Fyrirtækjasvið hefur umsjón með m.a. umsóknum um lán, gerð skuldabréfa, úttektum á fyrirtækjum og atvinnulífi, og sérfræðiaðstoð vegna þess.

d) Lögfræðisvið annast m.a. lögfræðileg verkefni, innheimtu og yfirstjórn skjalagerðar.

Byggðastofnun skal heimilt að reka svæðisskrifstofur auk aðalskrifstofu stofnunarinnar og skal stjórn stofnunarinnar ákveða svæðaskiptingu milli þeirra. Svæðisskrifstofur annast samskipti við íbúa á sínu starfssvæði og sinna auk þess sérstökum verkefnum sem forstjóri felur þeim.

Forstjóri Byggðastofnunar ræður, að fenginni staðfestingu stjórnar, forstöðumann fyrir hvert starfssvið á aðalskrifstofu og svæðisskrifstofu stofnunarinnar.

V. KAFLI

Hlutfjárdeild og atvinnuþryggingardeild.

10. gr.

Við Byggðastofnun skulu starfa tvær deildir, hlutfjárdeild og atvinnuþryggingardeild og skal hvor þeirra hafa sjálfstæðan fjárhag. Forstjóri Byggðastofnunar ræður, að fenginni staðfestingu stjórnar, umsjónarmenn deildanna. Heimilt er að fela forstöðumanni einhvers af starfssviðum aðalskrifstofu Byggðastofnunar að hafa umsjón með deildunum og fela einum manni að hafa umsjón með báðum deildunum.

Hlutfjárdeild fer með allar eignir og skuldbindingar Hlutfjárjós Byggðastofnunar, en deildin tók við þeim 1. apríl 1991.

Hlutdeildarskírteini deildarinnar skulu ætíð skráð á nafn og geta gengið kaupum og sölum. Hlutfjárdeild skal tilkynnt um eigendaskipti á hlutdeildarskírteinum. Deildin skal annast uppgjör á skuldbindingum vegna hlutdeildarskírteina, fara með fyrirsvar vegna hlutfjáreignar deildarinnar í einstökum hlutfélögum og annast sölu á hlutabréfum deildarinnar. Deildinni er óheimilt að kaupa hlutabréf eða taka þátt í aukningu hlutfjár í þeim félögum sem deildin á þegar hlut í. Deildinni er þó heimilt við samruna félaga eða skipti á hlutabréfum að taka við nýjum hlutabréfum sem svara til fyrri hlutfjáreignar.

Stjórn Byggðastofnunar gerir tillögur um þá menn sem í kjöri eru af hálfu hlutfjárdeildar til setu í stjórnum þeirra hlutfélaga er Byggðastofnun og hlutfjárdeild stofnunarinnar eiga í.

Þjóða skal til sölu á almennum markaði þau hlutabréf sem hlutfjárdeild á og skal við það miðað að hlutabréfin séu auglýst til sölu eigi sjaldnar en einu sinni á ári. Heimilt er einnig að setja bréfin í sölu á viðurkenndum hlutabréfamarkaði. Í auglýsingu skal gerður áskilnaður um að heimilt sé að hafna öllum tilboðum. Jafnframt er heimilt að binda sölu hlutabréfanna við það, að kaupandi geri tiltekna ráðstafanir varðandi starfsemi hlutadeigandi fyrirtækis vegna byggðar á því svæði sem fyrirtækið starfar á.

Hlutabréf í eigu hlutfjárdeildar skulu öll hafa verið boðin til sölu eigi síðar en fjórum árum eftir að þau voru keypt og skal það starfsfólk, sem starfar hjá félaginu, þegar bréfin eru auglýst, og aðrir eigendur þess fyrirtækis, sem í hlut á, eiga forkaupsrétt að bréfunum. Tilkynna skal forkaupsréttarhöfum um framkomið kauptilboð og þeir skulu hafa sagt til um það innan 15 daga frá móttöku tilkynningar, nema stjórn Byggðastofnunar ákveði annan frest og tilgreini hann í tilkynningu, hvort þeir ætla að nýta sér forkaupsrétt sinn.

11. gr.

Atvinnuþryggingardeild fer með allar eignir og skuldbindingar Atvinnuþryggingasjóðs útflutningsgreina, en deildin tók við þeim 1. janúar 1991. Hlutverk deildarinnar er að innheimta skuldabréf í eigu deildarinnar en henni er óheimilt að veita ný lán.

Stjórn Byggðastofnunar er heimilt að grípa til viðeigandi ráðstafana til að vernda eignir atvinnuþryggingardeildar, þar með talið að skuldbreyta, breyta skilmálum lána deildarinnar, breyta þeim í víkjandi lán eða fella þau niður, enda liggja fyrir samþykki forsætisráðherra og fjármálaráðherra. Að jafnaði skulu slíkar breytingar á skilmálum vera liður í aðgerðum sem miða að fjárhagslegri endurskipulagningu, meiri háttar skipulagsbreytingum, samruna fyrirtækja og öðru því sem til hagræðingar horfir. Tillögu stjórnar Byggðastofnunar til forsætisráðherra og fjármálaráðherra skal fylgja skrifleg og rökstudd umsögn Byggðastofnunar.

Forstjóra Bygðastofnunar er heimilt að samþykkja breytingar á aflaheimildum skipa sem atvinnuþryggingadeild á veð í, veita veðleyfi og samþykkja breytingar á tryggingum og nafnabreytingar á lánnum. Skilyrði er þó að tryggingar fyrir lánnum rýrni ekki eða þær séu fullnægjandi þrátt fyrir breytinguna.

VI. KAFLI Bygðaaáætlanir.

12. gr.

Bygðastofnun gerir tillögu að stefnumótandi áætlun í byggðamálum til fjögurra ára í senn í samræmi við 8. gr. laga nr. 64/1985, sbr. lög nr. 39/1991. Forsætisráðherra leggur tillöguna fyrir Alþingi til afgreiðslu í formi þingsályktunar.

Í tillögunni skal koma fram stefna ríkisstjórnar í byggðamálum og tengsl hennar við almenna stefnu í efnahags- og atvinnumálum, svo og við áætlanir á sviði opinberrar þjónustu í landinu.

Forsætisráðherra kynnir Bygðastofnun, þegar vinna að undirbúningi tillögunnar hefst, stefnu ríkisstjórnarinnar í byggðamálum og á hvaða atriði lögð skuli áhersla við gerð áætlunarinnar.

Í forsendum áætlunarinnar gerir Bygðastofnun grein fyrir ástandi og horfum í þróun byggðar í einstökum landshlutum og markmiðum, sem æskileg eru talin og þjóðhagslega hagkvæmt er að stefna að varðandi þróun byggðar landsins í heild. Jafnframt skal í forsendum áætlunarinnar gerð úttekt á áhrifum þeirrar fjárhagslegu fyrirgreiðslu, sem Bygðastofnun hefur veitt frá því að síðasta áætlun var gerð, á þróun byggðar í landinu.

Stefnumótandi áætlun í byggðamálum skal fjalla um þær aðgerðir í byggðamálum sem ríkisvaldið hyggst grípa til og hversu miklu fé er fyrirhugað að veita til þeirra á hverju ári áætlunarinnar. Skal þar fjallað um aðgerðir sem Bygðastofnun og öðrum opinberum aðilum er ætlað að framkvæma.

Við gerð áætlunarinnar skal Bygðastofnun hafa samráð við ráðuneyti, Þjóðshagsstofnun, sveitarfélög og samtök þeirra og aðra aðila sem þurfa þykir. Hagstofu Íslands, Þjóðshagsstofnun og öðrum ríkisstofnunum eða sveitarfélögum er rétt að veita Bygðastofnun þær upplýsingar sem hún telur nauðsynlegar til slíkrar áætlunargerðar.

Bygðaaáætlun skal endurskoða á tveggja ára fresti.

13. gr.

Stjórn Bygðastofnunar fjallar um stefnumótandi hluta byggðaaáætlunar við undirbúning hennar. Hún fylgist með framkvæmd þeirra þátta hennar sem henni er falið af Alþingi.

14. gr.

Svæðisbundnar byggðaaáætlanir skulu hafa að geyma greinargerð um ástand og horfur í þróun byggðar á viðkomandi svæði og markmiðum sem æskileg eru talin með tilliti til þjóðhagslegrar hagkvæmni byggðar í landinu. Að jafnaði skal hver áætlun taka til svæðis sem telja má sameiginlegt atvinnusvæði. Svæðisbundnar byggðaaáætlanir skulu gerðar til 4ra ára.

Í svæðisbundinni byggðaaáætlun skal fjallað um það hverjar af aðgerðum ríkisvaldsins í byggðamálum koma til framkvæmda á viðkomandi svæði og hversu miklu fé ríki og heimaaðilar hyggjast veita til atvinnuþróunarstarfs.

Stjórn Bygðastofnunar tekur ákvörðun um hvaða svæðisbundnu byggðaaáætlanir skuli unnar á vegum stofnunarinnar og fylgist með gerð þeirra. Slíkar byggðaaáætlanir skulu vera í samræmi við og unnar á grundvelli stefnumótandi áætlunar í byggðamálum sem Alþingi hefur samþykkt. Jafnframt skal hverju sinni endurskoða fyrirbyggjandi svæðisbundnar byggðaaáætlanir með hliðsjón af þeirri áætlun sem Alþingi hefur samþykkt.

Svæðisbundnar byggðaaáætlanir skulu unnar í samstarfi við sveitarstjórnir á viðkomandi svæði og þau ráðuneyti sem við eiga. Í slíkri áætlun skal vera sameiginleg stefnumörkun og

útfærsla ríkis og viðkomandi sveitarstjórna um opinberar framkvæmdir og skipulag opinberrar þjónustu á svæðinu.

Áður en svæðisbundin byggðaáætlun hlýtur samþykki stjórnar Byggðastofnunar skal sveitarstjórnnum á viðkomandi svæði og hlutaðeigandi héraðsnefnd gefinn kostur á að fjalla um tillögu að áætluninni og skila athugasemdum sínum til stjórnar Byggðastofnunar.

Svæðisbundnar byggðaáætlanir, sem stjórn Byggðastofnunar hefur samþykkt, skulu sendar forsætisráðherra sem kynnir þær ríkisstjórn og Alþingi.

VII. KAFLI

Atvinnuþróunarfélög.

15. gr.

Byggðastofnun getur átt aðild að atvinnuþróunarfélögum á landsbyggðinni. Í slíkum félögum starfa sveitarfélög, samtök sveitarfélaga og launþega, atvinnufyrirtæki og aðrir aðilar sem vilja taka þátt í og láta sig varða alhliða þróun og nýsköpun í atvinnulífi á viðkomandi svæði. Í þeim atvinnuþróunarfélögum sem Byggðastofnun tekur þátt í skal fulltrúi hennar að jafnaði eiga sæti í stjórn þeirra.

Stærð félagssvæðis atvinnuþróunarfélaga fer eftir aðstæðum í hverju héraði. Stjórn Byggðastofnunar veitir stuðning við stofnun og rekstur atvinnuþróunarfélaga á landsbyggðinni á grundvelli umsókna frá þeim.

16. gr.

Byggðastofnun veitir, að fenginni umsókn atvinnuþróunarfélaga, styrki til verkefna á vegum þeirra á sviði þróunar og nýsköpunar í atvinnulífi á félagssvæðinu.

Byggðastofnun hefur samráð við tæknistofnanir atvinnuvega, stofnlánasjóði, menntastofnanir og aðra aðila sem vinna að hliðstæðum verkefnum og beitir sér fyrir samstarfi um stuðning við framkvæmd þeirra verkefna sem hún metur styrkhæf. Stjórn stofnunarinnar setur nánari reglur um þessar styrkveitingar.

VIII. KAFLI

Atvinnuráðgjafar.

17. gr.

Í hverju kjördæmi skal starfa a.m.k. einn atvinnuráðgjafi og hlutverk hans er að stunda almenna atvinnuráðgjöf á starfssvæði sínu.

Byggðastofnun skal hafa frumkvæði að því að gert verði samkomulag um starf atvinnuráðgjafa milli sveitarfélaga, samtaka þeirra, félaga vinnuveitenda og launþega og annarra aðila, sem rétt þykir að eigi aðild að starfi atvinnuráðgjafa í viðkomandi kjördæmi. Í þeim samningi skal kveðið á um skiptingu kostnaðar af starfi atvinnuráðgjafa, starfsskyldur hans og stjórn og eftirlit með starfi hans. Byggðastofnun skal að jafnaði greiða hluta kostnaðar við starf a.m.k. eins atvinnuráðgjafa í hverju kjördæmi auk þess sem stofnunin veitir faglega ráðgjöf og aðstoðar atvinnuráðgjafa við störf þeirra.

Atvinnuráðgjafi skal hafa samstarf við aðra aðila sem vinna að ráðgjafar- og leiðbeiningarstarfi á sviði atvinnumála í kjördæminu.

Atvinnuráðgjafar kjördæmanna skulu einnig vinna að samstarfi atvinnuþróunarfélaga innan viðkomandi kjördæmis og er heimilt að fela þeim framkvæmdastjórn þeirra ef um semst.

IX. KAFLI

Lán og annar fjárhagslegur stuðningur.

18. gr.

Byggðastofnun veitir lán eða ábyrgðir í samræmi við hlutverk sitt, sbr. 2. gr. laga nr. 64/1985. Lán eða annar fjárhagslegur stuðningur sem Byggðastofnun veitir skal vera í samræmi við þær byggðaáætlanir er gerðar hafa verið á grundvelli laga um Byggðastofnun.

Þrátt fyrir ákvæði 1. mgr. þessarar greinar er Bygðastofnun heimilt að veita atvinnuþróunarfélögum styrki til verkefna á vegum þeirra á sviði þróunar og nýsköpunar í atvinnulífi á félagssvæðum þeirra án þess að verkefnið hafi verið tekið inn á byggðaáætlun.

Veiting lána, ábyrgða og óafturkræfra framlaga skal byggjast á umsóknum, nema verið sé að afstýra neyðarástandi í atvinnu- og byggðamálum.

Fjárhagsleg aðstoð Bygðastofnunar skal miðast við að stofnunin sé ekki sjálf beinn þátttakandi í atvinnurekstri.

19. gr.

Stjórn Bygðastofnunar ákveður lánakjör stofnunarinnar. Skal í því efni bæði höfð hliðsjón af fjárhagsstöðu stofnunarinnar á hverjum tíma og tilganginum með lánveitingum hennar sbr. nánar ákvæði 23. gr. reglugerðar þessarar.

20. gr.

Bygðastofnun getur, í samræmi við hlutverk sitt, stuðlað að stofnun nýrra fyrirtækja samkvæmt ákvörðun stjórnar stofnunarinnar. Þegar fyrir liggur svæðisbundin byggðaáætlun samþykkt af stjórn stofnunarinnar eða stefnumótandi byggðaáætlun samþykkt af Alþingi skal hafa hliðsjón af þeim, varðandi stofnun nýrra fyrirtækja.

Til að stuðla að stofnun nýrra fyrirtækja getur Bygðastofnun veitt aðstoð og ráðgjöf við undirbúning að stofnun fyrirtækja, lán, ábyrgðir og óafturkræf framlög. Bygðastofnun skal aðeins heimilt að taka þátt í félagi með hlutfjárframlagi eða öðrum stofnframlögum sem eigandi að um sé að ræða fjárfestingar- og þróunarfélag, þ.m.t. atvinnuþróunarfélag, sbr. 10 gr. laga nr. 64/1985, sbr. lög nr. 39/1991.

Bjóða skal til sölu á almennum markaði þau hlutabréf sem Bygðastofnun á og skal við það miðað að hlutabréfin séu auglýst til sölu eigi sjaldnar en einu sinni á ári. Heimilt er einnig að setja bréfin í sölu á viðurkenndum hlutabréfamarkaði.

Ákvæði þessarar málsgreinar taka ekki til hlutfjáreignar Bygðastofnunar í fjárfestingar- og þróunarfélögum, þ.m.t. atvinnuþróunarfélögum, en stjórn Bygðastofnunar er heimilt að selja hlutabréf stofnunarinnar í slíkum félögum.

21. gr.

Með tilliti til hlutverks Bygðastofnunar, sbr. 2. gr. laga nr. 64/1985, er stjórn stofnunarinnar heimilt að ákveða að stofnunin taki þátt í fjárfestingar- eða þróunarfélögum. Þá skal stofnunin hafa samstarf við fjárfestingarsjóði og lánastofnanir, eftir því sem við á, um fyrirgreiðslu til verkefna sem samrýmast hlutverki hennar.

X. KAFLI Önnur ákvæði.

22. gr.

Forsætisráðherra skal gefa Alþingi árlega skýrslu um starfsemi stofnunarinnar. Í skýrslunni skal m.a. gerð grein fyrir þeim byggðaáætlunum sem unnið hefur verið að hjá Bygðastofnun á liðnu ári og hlotið hafa samþykki auk framkvæmdar á þeim byggðaáætlunum, sem í gildi eru.

Ársreikningum skal fylgja skrá yfir lánveitingar og óafturkræf framlög Bygðastofnunar.

23. gr.

Bygðastofnun hefur tekjur af eftirfarandi:

1. Eignum Bygðasjóðs samkvæmt lögum nr. 97/1976.
2. Framlagi úr ríkissjóði eins og ákveðið er í fjárlögum hverju sinni.
3. Fjármagnstekjur.

Bygðastofnun skal varðveita raungildi eigin fjár síns. Eignir og tekjur Bygðastofnunar skulu hverju sinni hrökkva til að greiða fjárskuldbindingar stofnunarinnar. Útgjöld stofnunar-

innar, að meðtöldum framlögum á afskriftarreikning vegna áhættu í lánveitingum, ábyrgðum og hlutafjárþátttöku, skulu takmarkast við þau framlög sem hún fær í fjárlögum hverju sinni að viðbætti þeirri ávöxtun sem hún hefur af fjármunum sínum og öðrum tekjum ef einhverjar eru.

Bygðastofnun skal halda afskriftarreikning þannig að efnahagsreikningurinn gefi á hverjum tíma sem raunhæfasta mynd af fjárhagsstöðunni. Jafnharðan og ákvarðanir eru teknar um lánveitingar, ábyrgðir og hlutafjárþátttöku bætir stofninin við afskriftarreikninginn. Fjárhæðirnar sem bætt er við afskriftarreikninginn skulu í hverju tilviki samsvara þeirri áhættu sem tekin er að mati forstjóra stofnunarinnar. Á hverju ári skal ekki tekin meiri áhætta samtals en samsvarar þeirri fjárhæð sem talið var mögulegt að leggja í afskriftarreikning í rekstraráætlun sbr. 5. gr. þessarar reglugerðar.

24. gr.

Bygðastofnun er heimilt innan ramma lánsfjárlaga að taka lán til starfsemi sinnar innanlands eða erlendis, annaðhvort í eigin nafni eða fyrir milligöngu annarra aðila, þannig að ráðstöfunarfé stofnunarinnar verði a.m.k. 0,5 af hundraði þjóðarframléiðslu.

Við undirbúning lánsfjárlaga skal Bygðastofnun leggja fram tillögu um lánsfjárheimild ásamt sundurliðun á því til hvaða verkefna eigi að verja fénu.

25. gr.

Stjórnarmenn og allir starfsmenn Bygðastofnunar eru bundnir þagnarskyldu um atriði sem þeir fá vitneskju um í starfi sínu og leynt skulu fara samkvæmt lögum, fyrirmælum yfirboðara eða eðli málsins. Þagnarskylda helst þótt látið sé af starfi.

Stjórnarmaður skal ekki taka þátt í meðferð máls er varðar fyrirtæki ef hann situr í stjórn þess eða er starfsmaður þess. Hann skal einnig víkja ef hann er verulega fjárhagslega háður fyrirtæki vegna eignaraðildar, viðskipta eða af öðrum ástæðum. Sama gildir um þátttöku stjórnarmanns í meðferð máls er varðar aðila sem eru honum svo persónulega tengdir að hætta sé á að hann fái ekki litið hlutlaust á málið. Við upphaf stjórnarsetu ber stjórnarmanni að leggja fram yfirlit yfir þau fyrirtæki sem hann telur að svo sé ástatt um að hann geti ekki tekið þátt í afgreiðslu á málefnum þeirra. Hann skal einnig tilkynna ef breytingar verða á högum hans að þessu leyti.

26. gr.

Reglugerð þessi er sett samkvæmt heimild í 23. gr. laga nr. 64/1985 um Bygðastofnun og 12. gr. laga nr. 9/1989, sbr. 3. gr. laga nr. 42/1991.

Ákvæði til bráðabirgða.

Bygðastofnun skal nú þegar hefja undirbúning að gerð byggðaáætlunar í samræmi við ákvæði 12. gr. þessarar reglugerðar, þannig að unnt verði að leggja hana fram í formi þingsályktunar á því Alþingi sem nú situr. Þar til slík áætlun hefur verið samþykkt á Alþingi skal unnið eftir þeim starfs- og rekstraráætlunum sem liggja skulu fyrir eigi síðar en 15. febrúar 1992, sbr. ákvæði 5. gr. reglugerðar þessarar. Lán og annar fjárhagslegur stuðningur sem Bygðastofnun veitir þar til byggðaáætlun hefur verið samþykkt á Alþingi skal vera í samræmi við ákvæði þessarar reglugerðar, þó með þeirri undantekningu að áður nefndar starfs- og rekstraráætlanir skulu koma í stað byggðaáætlana skv. 1.mgr. 18. gr. þessarar reglugerðar.

Reglugerðin öðlast þegar gildi.

Forsætisráðuneytið, 5. febrúar 1992.

Davíð Oddsson.

Guðmundur Arnason.